

prima instanță: V. Negru,
instanța de apel: N. Traciuc, E. Clim, I. Cotruță

dosarul nr.3ra-424/16

ÎNCHEIERE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Firma de Comerț și Producție „Lotus Alb” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Firmei de Comerț și Producție „Lotus Alb” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Firma de Comerț și Producție „Lotus Alb” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 28 noiembrie 2013, FCP „Lotus Alb” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 23 septembrie 2013 de către inspectorii Direcției control fiscal nr. 3 a IFS mun. Chișinău, Rusu Vitalie și Cimpoia Vladimir, a fost efectuat control fiscal la magazinul alimentar amplasat pe str. Tudor Vladimirescu 12-14, mun. Chișinău, ce aparține FCP „Lotus Alb” SRL.

Susține că în rezultatul efectuării controlului a fost întocmit Actul nr. 1-628640 din 23 septembrie 2013, potrivit căruia s-a constatat încălcarea obligațiilor prevăzute de art. 8 alin. (2) lit. c) și lit. f) Cod fiscal, cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală, pentru efectuarea decontărilor în numerar, prin desfășurarea unei activități fără utilizarea mașinii de casă și control existente, la încasarea mijloacelor bănești în suma de 10 lei și imprimarea pe documentele emise de mașină de casă și control a timpului cu deviere maximă de 15 minute de la timpul real (21 ore și 22 minute) și neprezentarea documentelor a provenienței mărfii la cererea persoanelor din cadrul organelor cu atribuții de administrare fiscală.

Indică că în baza actului de control nr. 1-628640 din 23 septembrie 2013, la 16 octombrie 2013 a fost emisă decizia nr. 3129/3/11 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către FCP „Lotus Alb” SRL.

Prin decizia nr. 3129/3/11 din 16 octombrie 2013 s-a decis de a aplica pentru încălcările legislației fiscale și de a transfera la bugetul de stat: 25000 lei ca amendă pentru comiterea repetată a încălcării specificate la art. 254 alin. (2) Cod fiscal, aplicată în conformitate cu art. 254 alin. (4) din Titlul V al Codului fiscal și 10000 lei - amendă pentru neprezentarea la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală a documentelor privind proveniența mărfurilor, aplicată în conformitate cu art. 253 alin. (1) Titlul V al Codului fiscal.

De asemenea, menționează că la data de 12 noiembrie 2013 de către IFPS mun. Chișinău a fost emisă decizia nr. 706 pe marginea contestației împotriva Deciziei nr. 3129/3/11 din 16 octombrie 2013 emisă de IFS mun. Chișinău, care a considerat neîntemeiată contestația depusă de către contribuabilul în lipsa temeiului legal de anulare sau modificare a deciziei contestate.

Solicită anularea integrală a deciziei nr. 3129/3/11 din 16 octombrie 2013 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău asupra cazului de încălcare fiscală comisă de FCP „Lotus Alb” SRL din motivul lipsei încălcării fiscal pe faptele sus menționate.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către FCP „Lotus Alb” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. 8 alin. (2) lit. c) și lit. f), din Codul fiscal și pct. 8 lit. e) și lit. g) din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar (anexa 5 la Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998), care reglementează că: contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte organului fiscal și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență contabilă în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control; contribuabilul este obligat în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor și acordarea facilităților; utilizatorul MCC este obligat să utilizeze MCC în stare bună de funcționare, care să fie sigilată de către organul fiscal în modul stabilit. Totodată, în același punct din Regulament, sunt stabilite cerințele la respectarea cărora se consideră că MCC este în stare bună de funcționare, printre care și imprimarea pe documente a datei calendaristice curente și timpul cu deviere maximă de 15 minute de la timpul real, respectiv MCC care se utilizează cu încălcarea cerinței menționate se consideră defectată; în toate cazurile când utilizarea MCC este temporar imposibilă (din cauza defectării, deconectării rețelei electrice etc.), utilizatorul este obligat să întrerupă activitatea sau să reorganizeze lucrul în continuare, eliberând consumatorilor bonuri de plată, ceea ce înseamnă vânzătoarea magazinului nu a făcut.

Cu referire la normale citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut că în rezultatul controlului operativ efectuat la magazinul alimentar amplasat pe adresa, mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu, nr. 12-14, ce aparține FCP „Lotus Alb” SRL, s-a stabilit faptul neaplicării mașinii de casă și control (MCC) existente de către vânzătoare la efectuarea cumpărăturii de control în sumă de 10 lei. De asemenea, potrivit actului de control pe Raportul „X” era imprimată devierea de la timpul real cu 21 ore și 22 minute.

Totodată s-a reținut faptul că în cadrul controlului fiscal, inspectorii au solicitat prezentarea actelor de proveniență a mărfii comercializate, însă careva acte ce atestă proveniența mărfii la acel moment nu au fost prezentate.

La 13 ianuarie 2016, FCP „Lotus Alb” SRL, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și anume art. 432 alin. (2) lit. a), lit. b), și art. 432 alin. (4).

Sușține că prima instanță a adoptat o hotărâre care a fost menținută de către instanța de apel cu abateri de la normele legale ale legislației procedural civile, reflectînd doar concluziile privind respingerea pretențiilor apelantului, fără a da o apreciere justă afirmațiilor reprezentantului acestuia și înscrisurilor probatorii anexate la materialele dosarului civil și fără a reflecta care sînt concluziile care au determinat respingerea acestora și pentru neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Menționează că instanțele judecătorești eronat au concluzionat și au emis hotărâri neîntemeiate, or, hotărîrea de aplicare a sancțiunii se adoptă numai în condiția în care în urma cercetării prompte, multilaterale, exhaustive și obiective a circumstanțelor în care s-a produs încălcarea fiscal, și aceasta a fost confirmată prin ansamblu de probe, iar concluziile despre tragerea la răspundere pentru încălcarea fiscal nu poate fi întemeiată pe presupuneri, aceasta urmează să se bazeze pe probe pertinente, concludente și utile.

Afirmă că instanțele judecătorești eronat au concluzionat că Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău în calitate de autoritate abilitată, a dovedit legalitatea și temeiurile emiterii deciziei asupra cazului de încălcare a legislației comisă de FCP „Lotus Alb” SRL.

Consideră că soluțiile instanțelor inferioare sunt pripite, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului în litigiu, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 24 septembrie 2015 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului FCP

„Lotus Alb” SRL, la data de 14 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire nr. 4100 (f. d. 88), însă, probe care ar confirma și recepționarea acestora de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 ianuarie 2016 în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de FCP „Lotus Alb” SRL este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către FCP „Lotus Alb” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd în recursul declarat de către FCP „Lotus Alb” SRL asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către FCP „Lotus Alb” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Firma de Comerț și Producție „Lotus Alb” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas